

دیدگاه فقه امامیه به همزیستی مسالمت آمیز

با سایر ادیان الهی

مؤلف: تراب اقلیدر

سرشناسه	آقاپور، تراب، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	دیدگاه فقه امامیه به همزیستی مسالمت آمیز با سایر ادیان الهی/ مولف تراب آقاپور.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات ماهواره، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۱۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۲۱۹-۵۲-۱ ریال: ۱۱۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	اسلام و ادیان دیگر
موضوع	Islam Relations
موضوع	اسلام و مسیحیت
موضوع	Relations -- Christianity -- Islam
موضوع	اسلام و یهودیت
موضوع	Judaism - Relations -- Islam
رده بندی کنگره	BP۱۳۹۵۲۲۷ ۱۷۵۹/۱
رده بندی دیویی	۴۷/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۷۳۸۰۹

عنوان: دیدگاه فقه امامیه به همزیستی مسالمت آمیز با سایر ادیان الهی

مولف: تراب آقاپور

ناشر: ماهواره

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۱۹-۵۲-۱

تیراز: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

تهران، دفتر مرکزی انتشارات ماهواره ۰۹۱۹۰۶۲۱۴۱۸

کلیه حقوق برای انتشارات محفوظ است

مسئولیت صحت مطالب با مولف می باشد.

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه	۴
مبانی فقهی همزیستی مسالمت آمیز با سایر ادیان الهی	۷
مقدسات	۸
ادیان الهی	۸
آزادی عقیده از منظر اسلام	۹
مهمترین نوامیس ایجاد کننده تفرقه و اختلاف	۱۰
ضرورت همزیستی مسالمت آمیز	۱۳
آرزوی قلبی انسان‌ها در شرف تاریخ	۱۳
تأمین امنیت	۱۵
ایجاد حکومت واحد جهانی	۱۹
همزیستی مسالمت آمیز با پیروان ادیان آسمانی از دیدگاه قرآن کریم	۲۰
قرآن کریم و آزادی اندیشه	۲۲
قرآن کریم و دعوت به همزیستی مسالمت آمیز	۲۳
قرآن کریم و گفت‌وگوی مسالمت آمیز	۲۴
قرآن کریم و به رسمیت شناختن کتاب‌های آسمانی گذشته	۲۶
اصل همزیستی مسالمت آمیز در آیین یهود	۳۲
همزیستی مسالمت آمیز در مسیحیت	۳۴
همزیستی مسالمت آمیز از دیدگاه زردشتیان	۳۵
همزیستی مسالمت آمیز در اسلام	۳۷
ردّ برتری قومی و نژادی در قرآن:	۳۸

- ۴۲..... استثنایی بودن جنگ در اسلام
- ۴۳..... اصول و روشهای همزیستی مسالمت آمیز با سایر ادیان الهی
- ۴۴..... ارزش تعهدات در اسلام
- ۴۶..... دین یهود
- ۴۷..... روابط بین الملل در آیین و عملکرد یهود
- ۴۷..... نزادپرستی یهود از دیدگاه قرآن کریم
- ۴۸..... ان یعود نسبت به اسلام
- ۵۰..... قرن و تأمین همزیستی مسالمت آمیز
- ۵۰..... قرآن و نزادپرستی
- ۵۰..... قرآن و به رسمیت شناختن آزادی عقیده و فکر
- ۵۲..... قرآن و شناسایی رسمی دیان رسمی
- ۵۳..... قرآن و فرمان صلح بین الملل
- ۵۴..... قرآن و همکاری همه جانبه در زمینه رشد جامعه
- ۵۴..... اقدامات پیامبر در زمینه تأمین همزیستی مسالمت آمیز
- ۵۶..... انعقاد پیمان صلح و همزیستی
- ۵۷..... پیمان صلح مدینه یا «منشور مدینه»
- ۵۸..... پیمان صلح حدیبیه
- ۵۹..... پیمان صلح با قبایل اطراف تبوک
- ۶۰..... رفتار مسالمت آمیز پیامبر در قبال مخالفان
- ۶۰..... تعامل مسالمت آمیز پیامبر با مشرکان مکه
- ۶۳..... رفتار مسالمت آمیز پیامبر با مسیحیان
- ۶۴..... رفتار مسالمت آمیز پیامبر با یهود

۷۰	فرستادن نامه به سران کشورها
۷۱	اصالت صلح یا جنگ در اسلام
۷۵	دیدگاه فقهای امامیه در مورد همزیستی مسالمت آمیز
۷۵	با سایر ادیان الهی
۷۶	اعمال یهودیان نسبت به مسیحیان
۷۷	دین مسیحیت
۸۰	دین اسلام
۸۱	دیدگاه قرآن کریم در مورد همزیستی مسالمت آمیز
۸۴	روایات پیشوایان اسلام در مورد همزیستی مسالمت آمیز
۸۵	سیره عملی
۸۷	دلایل عدم اهانت به مقدسات ادیان الهی
۸۷	کتاب
۹۰	سنت معصومین (ع)
۹۵	عقل
۱۰۱	نتیجه گیری

مقدمه

همزیستی مسالمت آمیز و تعاون ملت‌ها در تأمین نیازمندی‌ها و کاستن از رنج‌ها و آلام، از ارزش‌های والایی است که همواره مورد توجه مصلحان جوامع بشری بوده است و اکنون نیز خیراندیشان فراوانی بر آن تأکید فراوان دارند. اما متأسفانه در گذشته و حال، این مرحله ایده‌آل به صورت جدی تحقق نیافته و همچنان عوامل خواسته یا ناخواسته ملت‌ها را به جنگ با یکدیگر و کینه‌توزی‌ها و دشمنی‌ها وامی‌دارد و سعی و تلاش واقعی و ظاهری افرادی را که در جهت تحقق صلح بین‌المللی و داخلی فعالیت و کوشش دارند، بی‌فایده می‌سازد. بهترین راه تحقق این مرحله ایده‌آل، دفاع ایدئولوژیکی و دینی از این اصول خواهد بود تا ملت‌ها و امت‌ها به آن به‌عنوان فریضه‌ای الهی و فطری بنگرند و براساس عقید و ایمان، خود را موظف به مراعات این اصول بدانند. عالی‌ترین شعار و توصیه‌های انسانی در زمینه صلح جهانی و همزیستی مسالمت آمیز، علی‌رغم اختلاف‌های موجود، به اسلام تعلق دارد که خدمت به انسان و بلکه هر موجود زنده را بالاترین وسیله تقرب به خداوند معرفی نموده است. حضرت رسول (ص) می‌فرماید:

«الخلق عيال الله احب الناس عند الله انفسهم عیال الله و أبغض الناس عند الله اضرهم لعیاله»
(نهج الفصاحه، حدیث ۱۵۴۳) یا در قرآن کریم آمده است:

«تعاونوا على البر والتقوى ولا تعاونوا على الاثم والعدوان»

(مائده/۳) در این فرمان، در رابطه با هراسان و بلکه هر ارزش معنوی که انسانها در آن اشتراک دارند تأکید بیشتری شده است و لذا در سوره بقره، پس از حاکمیت مسلمانان بر جزیره العرب نازل شده می‌فرماید:

لكل جعلنا منكم شرعة و منهاجا و لو شاء ربكم لجعلكم امه واحدة و لكن لیلوكم فیما اتیکم فاستبقوا الخیرات....»

(مائده/۴۸) و درباره ارتباط مسلمانان با یکدیگر می‌فرماید:

«انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بین اخویکم و اتقوا الله....»

(حجرات/۹) از این جهت با اطمینان می‌توان گفت که اسلام منادی صلح جهانی است و جنگ را راهی و وسیله‌ای برای دفع شر دشمن بی‌منطق می‌داند؛ آن هم در ظرف ناچاری؛ لذا در برابر سرسخت‌ترین دشمنان نیز می‌فرماید:

«و ان جنحوا للسلم فانجح لها و توکل علی الله...»

(انفال/۶۱) و در محکومیت جنگ و لزوم اجتناب از آن می‌فرماید:

«یا ایها الذین آمنوا ادخلوا فی السلم كافة و لا تتبعوا خطوات الشیطان...»

در این تحقیق سعی بر آن است که اثبات شود دعوت به همزیستی اول بار از سوی اسلام مطرح شده است و قبل از آن در هیچ گوشه‌ای از جهان چنین ایده‌ای مطرح نبوده، و جامعه جهانی عصر حاضر را شعارهای صلح‌آمیز خود از تفکر اسلامی تأثیر پذیرفته است. هرچند این ویژگی صلح‌آمیز اسلام به خاطر رسوخ برخی تفکرات بیگانه در متون فقهی-حقوقی کمرنگ شده، فقه و محققان بزرگواری اخیراً این مسئله را مورد بازنگری قرار داده، زمینه همزیستی مسلمانان با همه ملل جهان را در حدّ اعلای آن فراهم آورده‌اند و تفاوت در میزان حرمت استیلا و نفی آن؛ بدین معنا که مشرکان نیز از نظر حقوق انسانی در قلمرو اسلام چیز کم ندارند بلکه موحدان و مسلمانان در پاره‌ای موارد امتیازاتی دارند و این کاملاً امری طبیعی است.

بر واضح است که این گفتار به آرای مشهور فقهای شیعه اهل سنت و آیات و روایات مورد استناد آنان بی‌توجه نخواهد بود؛ چراکه به استناد همین آیات و روایات بوده است که جهاد با غیرمسلمانان برای دعوت به اسلام، حداقل سالی یک‌بار، لازم دانسته شده و صلح و متارکه جنگ را بیشتر از ده سال جایز ندانسته‌اند و پذیرش جزیه و مالیات شهروندی از غیر اهل کتاب را غیرشرعی، و صلح با مشرکان را به هیچ‌وجه جایز ندانسته‌اند و پیمان با اهل کتاب را نیز به پرداخت جزیه از سوی آنان-آن هم با وصف صاغرون- مشروط دانسته‌اند. البته، فقها در بسیاری از موارد اختلاف نظر دارند و برخی از آنان نیز چه در گذشته و حال- پاره‌ای از این موضع‌گیری‌ها را انکار کرده‌اند که در پایان به نمونه‌ای اشاره خواهد شد.

در مباحث علمی، موقعیت نویسنده یا گوینده در جایگاه اقلیت یا اکثریت و میزان شهرت او و حتی اتفاق نظر پیشینیان نمی تواند مانع او در نوآوری یا اظهار نظر جدید باشد، به ویژه که این مقاله بیشتر به آیات سوره مائده استناد دارد و این آیات که به اتفاق فقها و مفسرین مرجع نهائی و غیر منسوخ هستند، و در تعارض یا توافق با این آیات است که هر روایتی طرد یا توجیه می شود؛ چون این آیات حتی آیات پیش از خود را نسخ می کنند؛ لذا ملاک حجیت و عدم حجیت روایات نیز تعارض یا توافق با این آیات خواهد بود. البته این تحقیق قصد ندارد که فتوائی جدید یا رأی و نظر خاصی ارائه دهد بلکه در عمل، نظر فقهای بزرگ، اسلام حفظهم الله تعالی - را مرجع می داند، و تنها درصدد است مطالعات نظری، توجیهات منطقی منتهی به دیدگاهی جدید را ارائه دهد.